doctrinæ allegabiles, & admittendę ſunt in hodierno rerum ſtatu, in quo per obitum tam Annæ quàm Simeonis Caroli, utriuſque hęreditas delata fuit ad Alvitretos Actores, in quibus cum non detur ampliùs dicta diſtinctio, ſed potiùs actionum cumulatio, itaut non poſſint inſtare pro dote matris, quin teneantur ſervare obligationem patris, qui in tali caſu incongruæ dotationis voluit teneri de proprio ad omnia damna, moleſtias, & intereſſe; ex hoc ſequitur, quod cum agitur de reſcindenda obligatione viri qui acceptavit dictum prędium pro dote, & ſe declaravit ſatisfactum, quatenùs etiam illius valor non aſcenderet ad ſcuta 6000. & in omnem caſum promiſit ſemper relevare indemnem dotantem & hæredes in ſuis propriis bonis, renuntiando cuicumque læſioni &c. nullo modo ab hac ſe liberare poſſunt Alvitreti filii & hæredes, niſi ſub titulo enormiſſimæ lęſionis, ut in termi-
19 nis probant auctoritates in mea prima deciſione, *§. ſanè objectum, & in ſuperiori, §. Reſponderunt enim.*

Talis autem enormiſſima læſio nullatenùs probata fuit in hoc caſu, & priùs ex illis evidentibus & concludentibus
20 modis qui ad hunc effectum notorii ſunt, juxta text. *in l. actor. C. de probat. & l. & incumbit, C. eod. tit.* Altograd. *conſ.* 5. *n.* 37. *lib.* 1. Maſcard. *de probat concl.* 962. *tom.* 2. Menoch. *lib.* 3. *præſumpt.* 82. *per tot.* Actolin. *reſol.* 104. *n.* 11. & 12. Rot. *dec.* 715. *n.* 2. *p.* 1. *rec. dec.* 185. *n.* 16. *p.* 11. & *dec.* 297. *n.* 22. & 23. *p.* 19.

Suppoſito enim, quòd ad hunc effectum neceſſaria ſit læ-
21 ſio ultra beſſem, ex firmatis in præcedenti *dec. ſub §. ſed quid pluribus*, in nulla parte viſa fuit probata vel probabilis dicta læſio.

Aut enim loquimur de lęſione concernente congruitatem dotis, & ſufficeret, quòd quatenùs ſubſiſterent prætenſiones omnes Annę, quòd ſcilicet illi deberetur dos ſcut. 6000. necnon legatum maternum ſcut. 3000. & illius fructus calculati in ſcut. 600. ad huc numquam verificaretur nec etiam enormis læſio.

Et tamen neutrum ex dd. creditis, ſcilicet nec legati materni, nec illius fructuum ſubſiſtere videbatur; pro illo enim ipſamet Anna adhuc vivens obtinuit deciſiones cum ſubſecuta ſententia bon. mem. Rondinini ſuper conſecutione dotis in ſcut. 6000. comprehenſo legato materno, quæ
22 ſententia uti lata ad inſtantiam dictę Annę non poſſet ab ejus hęredibus impugnari, ad text. *in l. poſtulante, ff. ad Urebell.* Surd. *conſ.* 180. *n.* 10. Rot. *dec.* 325. *nu.* 13. cor. Buratt. *dec.* 189. *n.* 11. cor. Priolo *dec.* 795. *n.* 20. *et* 21. *p.* 18. *rec.* & in Romana Immiſſionis 5. Maii 1698. *§. aut ſaltem*, cor. R. P. D. meo Muto.

De fructibus autem nulla haberi debet ratio, quia cum d. legatum non deberetur, niſi tamquam dos, uti relictum de tempore maritagii, ut pręſeferunt verba Teſtamenti materni, *et ſi fortè contingat, quòd naſcatur fœmina, iure inſtitutionis et legati, illi reliquit ſcuta 3000. ſolvenda per infraſcriptum hæredem tempore maritagii*: exindè ſequitur quòd antè adventum dicti temporis & ante nuptias peti non poterant fructus, maximè cum relictum eſſet in quantitate, ut poſt Gabr. *conſ.* 139. *n.* 17. *et ſeqq. lib.* 2. firmat Leotard. *de uſur. ca.* 19. *nu.* 32. *et ſeqq.*
23 Rot. *dec.* 682. *n.* 14. *et ſeqq.* coram Dunozet. Jun.

Nec obſtat oppoſita diſtinctio inter conditionem ſeu dilationem adjectam ſubſtantię legati ſeu potiùs executioni, quia hęc quęſtio intrat ad effectum videndi, an legatum dicatur conditionale ſeu purum, & ſit necne tranſmiſſibile ad hęredes pręmoriente lęgatario, in qua diverſa militat ratio: at in caſu noſtro, in quo agitur ſolùm, an illud ante adventum temporis, in quo deſtinata fuit ſolutio, pariat fructus necnè, in qua quęſtione ex adverſo allegatur Merlin. *de legitim. lib.* 2. *tit.* 1. *q.* 1. *n.* 10. qui nihil aliud dicit, niſi quòd fru-
24 ctus legitimę non cenſentur à patre prohibiti, & *n.* 35. ad propoſitum noſtrum firmat, quòd fructus non debentur, quando, prout hìc, legitima fuit relicta in quantitate Merlin.
25 Pignat. *centur.* 2. *c.* 10. *n.* 24. agit de legato relicto in cauſam legitimę, & ſic extra caſū; in his pariter terminis loquitur Rot.
26 in Carp. legati legitimę apud Palm. Nep. *dec. Luc.* 85. *n.* 1. *et ſeqq.*

Ulteriùs urget, quòd cum idem legatum relictum pro omni & toto eo, quod Anna prętendere poſſet, ſucceſſivè fuerit ab eadem Anna acceptatum, & tempore debito, ſcilicet in contractu matrimonii, ſolutum, mediante dotatione expreſſè continente ſatisfactionem dicti legati, nihil poteſt aliud hodiè ab illius hęredibus prętendi, niſi probato, quid & quantùm importet legitima, quia Odoardi probarunt hanc matris legitimam ad tanta ſummam non aſcendere, & an & pro qua quantitate bona hęreditaria matris, eſſent fructifera ad effectum exindè deducendi, quòd fructus pro d. vera
27 portione legitimę deberentur, ut benè conſiderat Bart. *conſ.* 17. *l.* 1. Cyr. *contr.* 5. *n.* 148. & latè Merl. *de legitima l.* 2. *t.* 2. *q.* 4. *n.* 12.

Aut allegatur dicta lęſio in æſtimatione bonorum aſſignatorum. & iſta in pręſenti propoſitione probari non viſa fuit ex peritiis, depoſitionibus teſtium, annuo fructu, diſtantia, aeris inſalubritate, novo cataſtro, vel pretio bonorum adjacentium, eò quòd cum ſingulę huiuſmodi probationum ſpecies vel inſubſiſtentes oſtenſę fuerint à ſcribentibus pro Odoardis, vel ſaltem ſuas patiantur exceptiones ut latè in mea prima deciſione recenſui, nec concludant perne-
ceſſè pręciſum prędii valorem de tempore contractus 28
matrimonii, & aſſignationes ejuſdem, exindè ſequitur, quòd nullatenùs ſint attendendę in noſtris terminis, in quibus concludentiſſima probatio requiritur, juxta text. *in l. ſi circumſcripta*, ibi, *evidentibus probationibus oſtenderit, C. ſol. matr.* Abb. *conſ.* 64. *n.* 3. *p.* 1. Caball. *conſ.* 115. *n.* 3. *et* 4. *vol.* 1. Maſcard. *de prob. concl.* 1058. *n.* 4. Grat. *diſcep.* 824. *n.* 42. Manſ. *conſ.* 3. *n.* 13. Urc. *conſ. for.* 3. *n.* 9. Actol. *reſ.* 194. *n.* 12. Rot. *dec.* 407. *n.* 2. cor. Cav. *dec.* 126. *n.* 5. & *duob. ſeqq. p.* 16. & *dec.* 686. *n.* 10. & *ſeqq. p.* 18. *rec.*

Eoque certiùs dum conquaſſantur à contrariis probatio- 29
nibus factis ab Odoardis, pretium huiuſmodi prędii ad conſiderabilem valorem augentibus, quibus tamquam habentibus iuris aſſiſtentiam militantem pro contractus validitate & juſtitia pretii, plurimùm venit deferendum, ad tradita per Hond. *conſ.* 33. *n.* 28. & *ſeqq. lib.* 2. Pariſ. *conſ.* 88. *n.* 33. *vol.* 3. Rota *dec.* 68. *n.* 17. *par.* 8. & *dec.* 139. *n.* 14. *p.* 16. *rec.* vel in omnem caſum ſufficit reddere dubias, & turbidas probationes ex adverſo
allegatas, ut in terminis docent Bald. *conſ.* 67. *nu.* 6. *lib.* 2. de 30
Luca *de fideicomm. diſc.* 25. *n.* 9. Rot. poſt Poſth. *de ſubhaſtat. dec.* 47. *in fin.* cor. Buratt. *dec.* 538. *n.* 3. *dec.* 597. *n.* 34. cor. Merlin. & *in rec. dec.* 158. *n.* 3. *p.* 10. *dec.* 126. *n.* 11. *p.* 16. *dec.* 297. *n.* 33. *p.* 19. *recent.*

Pręcipuè autem ad hunc effectum DD. conſiderabant factum ejuſdem Annę, quę cum aliàs obtulerit Odoardis reſtitutionem vel retentionem dd. bonorum pro ſumma ſcut. 3000. expreſſè faſſa fuit, illa tanti valere, & per conſequens longè excedere ſcuta 2000. infraque verificari deberet dicta lęſio enormiſſima, ut patet ex deciſione edita 17. Junii
1681. *§. ceterum*, cor. bon. mem. Rondinino, quæ ab Alvitre- 31
tis illius hęredibus, in dubium revocari non poteſt, nec impugnari, ad text. *in l. cum à matre, C. de rei vendic.* Ruin. *conſ.* 50. *n.* 13. *lib.* 1. Noguer. *alleg.* 25. *n.* 85. Ange. *de conf. l.* 2. *q.* 77. *n.* 1. & 2. Rot. *dec.* 243. *n.* 1. cor. Bichio *dec.* 115. *n.* 1. cor. Cocc. *dec.* 220. *n.* 4. cor. Celſ. *dec.* 51. *n.* 6. cor. Ubal. *dec.* 18. *n.* 13. cor. Arguell. *dec.* 132. *n.* 21. *part.* 15. *rec.*

Et ita omnibus DD. ſuffragantibus, reſolutum fuit, utraque parte informante &c.

R. P. D. DE LA TREMOVILLE.

Carpetoracten. ſeu Vaſionen. Primogeniture.

Lunæ 13. Decembris 1700.

ARGUMENTUM.

Res iudicata impugnari non poteſt ex defectu mandati, ſi illud ex conjecturis reſultet; nec mulier ſub prætextu crediti dotalis anterioris impedire valet diſtractionem bonorum viri, niſi iſtius bona ex titulo dominii tranſlativo poſſideat, maximè ſi ſit ejus hæres, & fructus bonorum hæreditariorum perceperit, cum per ſimplicem hęreditatis aditionem confuſa remaneant jura dotalia, & per fructuum perceptionem conſumpta cenſeantur, ſi mala fide percepti ſint.

SUMMARIUM.

1 *Res judicata ex tribus ſententiis conſtituitur.*
2 *Appellatio non datur à pronuntiatione de exequendo, ſicut nec ab executione.*
3 *Sententia tranſit in rem judicatam, ſi intra decennium nulla fuit interpoſita appellatio.*
4 *Reſtitutio in integrum non datur adverſus ſententiam, ſi non ad ſit læſio.*
5 *Sententia nulla eſt ex defectu legitimi procuratoris.*
6 *Mandatum ex conjecturis probatur.*
7 *Mandatum præſumitur ex eo, quòd procurator diuturnam litem ſuſtinuit.*
8 *At plurimos actu judiciales fecit, juraque produxit.*
9 *Et expenſas non modicas ſolvit.*
10 *Maximè ſi plura ab eo geſta ſint, quorum notitiam habere non potuiſſet, niſi à principali informatus fuiſſet.*
11 *Mandatum ex conjecturis elicitum ſuffragatur, ſivè principalis ſciens & patiens ſit in loco iudicii, ſive abſens.*
12 *Si reus monitus pro ſubdelegatione iudicis in partibus & deputatione procuratoris, eum non deputaverit, eius contumaci actori præiudicare non poteſt.*

13

13 *Sententia lata contra legitimum procuratorem nocet etiam tertio non citato, quando non agitur de ea exequenda contra ejus perſonam & bona, ſed ipſe tantùm ſecundariò ex ea lædi poteſt.*
14 *Si agatur de eadem re, eademque ſit cauſa petendi, in eadem conſideretur conditio perſonarum, hæc tria operantur, ut ſententia contra unum lata, alium afficiat.*
15 *Fructuum quantitas ex pluribus locationibus probatur.*
16 *Ac ex teſtibus optimam dicti ac ſcientiæ cauſam reddentibus.*
17 *Uxor ſub prætextu crediti dotalis anterioris impedire non poteſt ſubhaſtationem bonorum viri.*
18 *Fallit, ſi ex titulo dominii tranſlativo poſſideat.*
19 *Donatio cenſetur à ſe abdicaſſe dominium, & poſſeſſionem rerum donatarum in donatarium tranſtuliſſe.*
Amplia, ut n. 20.
21 *Præventiva reſtitutio hæreditatis donationem redolet.*
22 *Reſervatio certa præſtationis ex bonis donatis conſequenda non impedit tranſlationem dominii in donatarium, ſed inducit tantùm ſpecialem hypothecam.*
23 *Prior in tempore, potior eſt in jure.*
24 *Mater poteſt validè ſua bona filio donare.*
25 *Maximè ſi donatio à muliere majore favore certi matrimonii facta ſit.*
26 *Bona donata efficiuntur patrimonium donatarii.*
27 *Donatarius poteſt de bonis donatis diſponere, ac ſuis creditoribus obligare, & n. 28.*
29 *Uxor hæres viri per ſimplicem hæreditatis aditionem jura dotalia confundit.*
30 *Et ex perceptione fructuum hæreditariorum ea conſumpſiſſe cenſetur.*
31 *Hæres tenetur rationem reddere de fructibus ex hæreditate perceptis, quando ſcit adeſſe creditores certos.*
32 *Bona fides per litis conteſtationem excluditur.*
33 *Mala fides auctoris tranſit in ejus hæredem univerſalem.*

DECISIO XI.

TRibus conformibus pronunciatum fuerat ſententiis rotalibus, Lucretię, & Marco Antonio de Roman. conjugibus dandam eſſe immiſſionem ad Caſtrum de Albaruffo ſubjectum primogeniturę ordinatæ ab Henrico ſeniore de Rovilias, eiſdemque reſtituendos eſſe fructus quos à die motę litis anno 1669. uſque ad illius finem ſequutum anno 1696. perceperunt Petrus de Pelletier, & Margarita d'Artaud ejus uxor, & hæres, & deindè Spiritus Joſeph de Pelletier hujus filius, & donatarius. Quapropter ultimus Judex R. P. D. meus Caprara in executione rei judicatæ, prævia legitima liquidatione fructuum ut ſupra reſtituendorum, illos calculavit in ſcutis annuis 1100. & pro toto tempore in ſcutis 29700. monetæ Avenionenſis, ut ex deciſione ab eodem edita 4. Februarii anni præteriti; ac cujus deciſionis normam expedita cauſa relaxatum fuit mandatum, deindèque executum pro tota dicta quantitate ſuper bonis hæreditariis Petri, & Spiritus Joſephi. At quoniam Margarita gravatam ſe fuiſſe conquerebatur hac executione, utpotè quæ decreta, ac facta fuerit illa non audita, nec vocata, & pro tota ſumma dd. ſcutorum 29700. & ſuper bonis, ex quibus conſequi debet dotem ſuam, nec non annuas quaſdam præſtationes ſibi ad vitam reſervatas in donatione, quam fecit Spiritui Joſepho contemplatione certi matrimonii, obtinuit mihi delegari cauſam cum clauſula, *de cauſis reſtitutionis in integrum, quoad reſervata in dicta donatione.* Quomobrem illa in hodierna audientia à me propoſita, reſponſum fuit *conſtare de re judicata etiam quoad reſervata in donatione Margaritæ.*

Etenim ad ſunt tres ſententiæ rotales poſt plures deciſiones editę, generaliter condemnantes detentores Caſtri de
1 Albaruffo ad reſtitutionem fructuum pendente lite perceptorum, ex quibus ſanè ſententiis conſtituitur res judicata, ad text. *in l. unic. C. ne liceat tertio provoc.* Rot. *dec.* 98. *n.* 3. *p.* 1. *rec.* & coram Bich. *dec.* 28. *num.* 2. & 3. & alibi paſſim. Cumque prætereà illam ſubſequuta fuerit juſta liquidatio executorialis dd. fructuum, non augens, vel minuens præcedentem condemnationem, ſed ſolùm declarans eorum quantitatem, non datur ab ea reclamandi copia, ut ſit litium finis, Gratian. *diſcept. forenſ. c.* 333. *à n.* 1. & *per tot.* Rot. *dec.* 100. *n.* 13. *p.* 1. *diverſ.* Potiſſimùm verò quia intra decennium nulla fuit interpoſita appellatio contra d. liquidationem, quo fit, ut
2 eadem quoque tranſitum fecerit in judicatum *c. Romana tertio, § Si verò de appellat. in 6. & cap. quoad conſultatione decim. quint. & decim. ſext. extra de ſenten. & re judic.* Scacc. *de appellat. quæſt.* 17. *limit.* 10. *numer.* 66. Rol. in Aquilana ſucceſſionis à me edita duodecimo Junii anni præteriti, *§. Cum enim,*

cujus executio nec modò retardari valet remedio reſtitu- 3
tionis in integrum, quippè cum liquidatio, & mandatum executivum relaxatum pro eorumdem fructuum reſtitutione legitimum modum non excedant, ideòque novum non contineant gravamen. Gratian. *d. cap.* 333. *num.* 2. & 3. Rot. *d. deciſ.* 100. *nu.* 14. *part.* 1. *diverſ.* excluditur inde læſio, quæ viam aperiat reſtitutioni, *l. quod ſi minor* 25. *§. Non ſemper, ff. de minor. cap.* 1. *de reſtitut. in integr.* Rota *in d. Aquilan. ſucceſ-
ſionis, §. Prætereà*, & in Romana reſtitutionis in integrum, 4
§. Validitas, & in Romana diviſionis, *§. Nec concedenda. pariter à me editis* 12. Februarii labentis anni.

Nec ſubſiſtit, Margaritam in hac cauſa numquam fuiſſe 5
citatam, proindèque ſententiæ, & res judicata deferendi nequeant à vitio nullitatis; nam in principio, & progreſſu totius cauſæ fuiſſe citatum hìc in curia illius Procuratorem pro omni ſuo jure, & intereſſe, tradit deciſio edita ab R. P. D. meo Caprara ſub initium, 4. Februarii anni præteriti, & patet ex hodierno *Summar. Actorum n.* 4. *ad* 9.

Nihilque refert Procuratorem citatum in curia legitimum non habuiſſe mandatum procurę, quia licèt non ap-
pareat expreſſè de d. mandato, illud tamen reſultat ex præ- 6
ſumptionibus, & conjecturis, quod ad validitatem judicii ſuffragari tenet. Rot. coram Royas *dec.* 392. *nu.* 4. coram Arguelles *dec.* 21. *n.* 20. & *dec.* 97. *n.* 58. & in Sabian. donationis 2. Junii 1697. *ſub initium*, coram bo. mem. Benincaſa.

Conjecturæ autem ex eo promanant, quia Procurator 7
diuturnam, & gravem litem ſubſtinuit, Rot. coram Gregor. *deciſ.* 44. *numer.* 2. Royas *dec.* 392. *num.* 4. pariterque fecit multiplices, & ſolemnes actus, *d. Summ. ann.* 4. *uſque ad* 9. quos veriſimiliter non feciſſet, niſi fuiſſet Procurator, cum nemo præſumatur ſolicitus in alienis litibus, Rot. *deciſ.* 440. *nu.* 6. *part.* 2. *recent.* Plura inſuper in cauſa produxit ju-
ra *d. Summ. num.* 4. & non modicas expenſas fecit in lite, quę 8
non levem inducunt pręſumptionem mandari procuræ, ut de productione jurium dixit Rot. coram Zarate *deciſ.*
23. *nu.* 9. in Romana aſſociationis, ſeu domus 1. Julii 1695. 9
§. fin. coram R. P. D. meo Muto, & in d. Sabinen. donationis ſub initium, coram bon. mem. Benincaſa, & de expenſis factis in lite, tradit Rot. coram Arguell. *d. deciſ.* 21. *nu.* 24. & *d. deciſ.* 97. *num.* 59. coram Gregor. *deciſ.* 324. ibique Adden. *n.* 6. *in rec. d. dec.* 440. *n.* 7. *part.* 2. ubi dicitur ſufficiens, & conſiderabilis expenſa unius ducati, & ſequitur Royas *dict. dec.* 392. *num.* 6. & 7. Ottobon. *dec.* 85. *num.* 17.

Adauget præſumptionem dicti mandati, quòd agebatur 10
de cauſa ardua, & gravi, pluraque in ejus decurſu deducta, & geſta fuerant, quorum procurator notitiam habere nequiviſſet, niſi à principali fuiſſet informatus, Royas *dec.* 380. *ſub nu.* 8. *verſ. ſiquidem*, quo caſu intrat mandati præſumptio, ſive principalis ſciens, & patiens ſint in loco judi-
cii, ſive ab eo abſens ſit, Rot. coram Royas *dec.* 106. *ſub nu.* 11
8. *verſ. neque obſtat*, & coram Bich. *dec.* 109. *n.* 4.

Ut etiam nil turbat altera nullitas proceſſus remiſſorialis pro facienda liquidatione in partibus inſtructi, & confecti, ex quo pariter in eo Margarita non fuerit citata; nam cum ipſa monita hìc in curia in perſona ſui procuratoris
pro ſubdelegatione Judicis in partibus, & deputatione pro- 12
curatoris, *d. Summ. nu.* 8. eum non deputaverit, illius contumacia actoribus præjudicare non debet, Ubert. *de citat. p.* 3. *cap.* 16. *nu.* 144. ubi concordant.

Accedit prætereà, quòd tempore liquidationis bona controverſa poſſidebantur à Spiritu Joſepho filio Margaritæ, & contra ipſum, ad quem principaliter hujus cauſæ defenſio pertinebat, legitimè proceſſum fuiſſe nulla cadit difficultas; undè ſequitur, quòd etiamſi omiſſa fuiſſet citatio Margaritæ, adhuc proceſſus ſuſtineretur, & ei rectè nocuerit, cum ſententia lata contra legitimum procuratorem noceat etiam tertio aliiſque non citatis, quando, prout hìc, non agitur de illa exequenda contra ipſorum perſonas, aut bona, ſed iidem ſecundariò, & in quamdam
conſequentiam dumtaxat ex ea lædi poſſunt, ut pluribus 13
congeſtis firmat Giurb. *dec.* 1. *n.* 14. & *ſeq.* & tradunt Covarr. *pract. quæſt. c.* 13. *n.* 2. *verſ. nec obeerunt*, Mart. *conſ.* 86. *n.* 17. & *ſeq.* Rot. coram Royas *dec.* 436. *n.* 5. Arguelles *dec.* 97. *n.* 28. & *ſeq. deciſ.* 232. *n.* 6. & *ſeq. part.* 9. *recent. dec.* 156. *n.* 2. & *dec.* 264. *nu.* 11. *part.* 14. *recent.* & in terminis donantis, & donatarii, quorum reſpectu, cum agitur de eadem re, eadem eſt adverſus eos cauſa petendi, eademque demùm conſideratur conditio perſonarum, quòd hæc tria tanta ſint, ut efficiant
ſententiam, & rem judicatam contra unum latam, afficere 14
etiam alium, benè probat Caren. *reſol.* 51. *num.* 3. *per tot.*

Sublatis itaque ex his nullitatibus judicii, & proceſſus proximum eſt, ut agatur de liquidatione, & quidem fructus

revera

revera perceptos fuiſſe in quantitate liquidata, deſumitur
ex inſtrumentis locationum factarum à Margarita aliiſque
detentoribus Caſtri de Albaruffo, *d. hodierno ſum. n.2.* quæ
cum ſint plures, & pro longo tempore, rectè probant quan-
15 titatem fructuum, junctis præſertim uniformibus depoſitio-
nibus plurium teſtium formiter examinatorum reddentium
optimam dicti, & ſcientiæ cauſam, quia videlicet d. Ca-
ſtrum conduxerint, ſingula ejuſdem jura, & capitalia cum
ſuo annuo fructu enumerent, ut benè probat deciſio edita
16 à R.P.D. meo Caprara, 4. Februarii anni præteriti, *à §.quo
verò uſque in fin.* cui DD. adhæſerunt.

Fruſtrà verò Margaritā gravatam ſe fuiſſe conquerebatur
executione deindè facta ſuper quibuſdam bonis ad eamdem
pertinentibus ex cauſa ſuarum dotium, & quarumdam præ-
ſtationum ad vitam reſervatarum pro fructibus perceptis ab
aliis, nempè à Petro, & Spiritu Joſepho de Pelletier; quo-
niam nulla facta reperitur executio ſuper bonis ſpectantibus
ad Margaritam; imò ex facto habetur omnia bona ſub exe-
cutione comprehenſa eſſe hæreditaria Petri, aut propria
Spiritus Joſephi; bona autem illi donata erant quoque hæ-
reditaria Petri, & ſuper illis Margarita donatrix ſibi reſer-
vavit jus conſequendi quaſdam annuas præſtationes, pro
quibus cum eadem conſideretur tamquam ſimplex credi-
trix, tametſi anterior ſit, impedire nequit quominùs alii
17 creditores ad ulteriora procedant in ſubhaſtatione, & deli-
beratione bonorum jam executorum; ſed illa conſumata
pro ſui crediti ſatisfactione concurrere debet cum aliis cre-
ditoribus ſuper pretio retrahendo ex bonis communis debi-
toris, juxta text *in l. à Divo. Pio, §. Quod ſi reis, ff. de re jud.* Poſth.
de ſubhaſt. inſpect. 19. *n.* 46. Rot. *poſt eamdem dec.* 19. *n.* 2. cor. Cerr.
dec. 145. *n.* 2. in Roman. cenſus 4. Junii 1687. *§. ſiquidem verſa-
mur* coram Reverendiſſimo Molines Decano, & in terminis
formiter diſcuſſo articulo firmavit Rot. in Baren. modera-
tionis monitorii 6. Februarii 1696. *§. neque*, coram R. P. D.
meo Scotto, confirmata 22. Junii 1697. *§. Quoniam*, coram R.
P. D. meo de l'Olmo.

Creditor enim anterior, ut poſſit impedire bonorum exe-
18 cutorum ſubhaſtationem, requiritur ipſum poſſidere, &
quidem ex titulo translativo dominii juxta firmata per clar.
mem. Card. de Luc. *de judic. diſc.* 40. *n.* 19. Rot. coram Cerr. *d.
dec.* 145. *n.* 3. *& ſeq.*

Margaritam autem omni iure carere, dominio, & poſſeſ-
ſione certum eſt; nam ampliſſima donatione omnium bono-
rum, quam fecit Spiritui Joſepho eius filio præſenti, & ac-
ceptanti contemplatione matrimonii ab eodem contracti
cum Iſabella, de Luc. *d. ſerm. n.* 3. ſeſe abdicaſſe cenſetur do-
19 minio & poſſeſſione rerum donatarum, illaque omnia tran-
ſtuliſſe in filium donatarium, Rot. coram Duran. *deciſ.* 40.
num. 12. coram Dunoz. Jun. *dec.* 96. *n.* 7. *deciſ.* 773. *n.* 6.
& in d. Baren. moderationis monitorii, coram R. P. D. meo
de l'Olmo, *§. Quoniam in fine*, attenta præſertim reſervatione
dd. præſtationum in annos ſingulos conſequendarum ex bo-
20 nis donatis, quæ operatur totalem translationem dominii,
& poſſeſſionis in donatarium, *l. quiſquis* 28. *l. ſi quis argu-
mentum §. Sed ſi quidem, C. de donat.* Alexand. *conſ.* 14. *num.* 8.
l. 1. Venturin. *deciſ.* 14. *n.* 17. Rot. coram Manzaned. *deciſ.*
3. *num.* 15. in Bononien. dotis, & bonorum ſuper manuten-
tione 14. Junii 1688. coram Reverendiſſimo Hervault, Ar-
chiepiſcopo Turonen. in Sabinen. donationis 2. Junii 1692.
§. fortius quia, coram bon. me. Benincaſa, & in terminis, Rot.
in d. Baren. moderationis monitorii, coram R. P. D. meo
Scotto, & de l'Olmo *loc. cit.*

Parvique urget replicatio, qua dicebatur Margaritam in
præventiva reſtitutione ab ea facta hæreditatis Petri ſui viri
deſignaſſe certa bona pro ſuis præſtationibus conſequendis,
proindèque illa ſeparanda eſſe in iudicio ſubhaſtationis;
nam cùm huiuſmodi præventiva reſtitutione, tam reali, quam
verbali, quæ dicitur potiùs donatio, quàm vera propriaque
reſtitutio, ad tex. *apertum in l. Sed, & ſi ante, ff. ad Trebellian.*
quem ſequuntur DD. relati per Rocc. *diſp. jur. ſelect. c.* 49. *n.*
21 43. *& ſeq.* Margarita deſierit eſſe domina & poſſeditrix dd.
bonorum retardare nequit iudicati executionem, & impedi-
re, quin creditores poſteriores perficiant deliberationem
certorum corporum pro quantitate reſervata conſequenda
deſignatorum, juxa auctoritates ſuperiùs allegatas, quia eo-
rum deſignatio facta cenſetur pro magis commoda, & prom-
pta illius executione, & ad effectum ſuper eiſdem inducen-
22 di ſpecialem hypothecam, non autem ad effectum, ut illa
remaneant ſub dominio donatricis, ut tradit Mart. *vot. Piſan.*
150. *n.* 1. *&* 2. *& per tot.* & prius dixerat Rot. *dec.* 260. *per tot. part.*
1. *diverſ.*

Quæ priori iure procedere viſa ſunt, quia credita Mar-
garitæ, quibus impedire conatur bonorum executatorum
ſubhaſtationem, vel nulla penitùs ſunt, vel ſunt poſteriora
illis actorum. Et quidem quod attinet ad credita actorum,
hæc ſuam deſumunt originem ab anno 1669. quo ob litem
motam in Petro de Pelettier, cum mala fide inducta fuit
obligatio reſtituendi fructus, ut declaratum fuit in omnibus
hujus cauſæ deciſionibus, & ſententiis, & mandato execu-
tivo in earum ſequelam relaxato, *d. ſummar. n.* 7. *&* 9. At ve-
rò credita Margaritæ incipiunt ab anno 1689. quo ab eadem 23
facta fuit donatio; ideòque cum longè poſteriora ſint credi-
tis actorum, ſit locus regulæ, de qua text. *in cap. qui prior.
de regul. jur.*

Atque illi ſuffragari non poſſe videbatur anterioritas de-
ſumpta ab inſtrumento dotali, quandoquidem cum non ver-
ſemur in contractu inter matrem, & filium celebrato ſuper
juribus dotalibus mulieris, ſed in donatione facta filio, cui
mater donare validè poterat, *l. donationes* 23. *§. ſpecies, ff. de* 24
donat. quæ ſub modo fiunt, l. poſſeſſionem 3. *l. volles* 6. *& l. Scip. & in
auth. C. de revoc. don. l.* 2. *C. de jur. dot.* Pariſ. *conſ.* 73 *n.* 1. *&* 47. *lib.* 1.
Lancellot. Gall. *conſ.* 41. & magis quia donabatur à muliere
maiori contemplatione certi matrimonii, Rot. in Sabin. do-
nationis 2. Junii 1692. *§. penultimo* cor. bon. me. Benincaſa, &
in Anconitana donationis 2. Maii 1695. *§. Nec obſtat.* cor. bon. 25
me. Emerix, indè promanat, quòd perempta cauſa dotis, bo-
na donata effecta fuerint proprium filii patrimonium, & pro
una, eademque illius hæreditate habenda ſint, *l. ſed ſi plures,* 26
§. filio ff. de vulgar. & pupill. l. fin. ff. de inoff. teſtam. Gratian. *diſcept.
forenſ c.* 971. *n.* 26. deque eiſdem filius diſponere potuerit tan- 27
quam Dominus, Gratian. *diſcept. for. cap.* 750. *n.* 26. ſuiſque
creditoribus obligare, Rot. in Romana cenſus 18. Junii 1685. 28
§. Nituntur enim, coram clar. mem. Card. Caccia, & per
conſequens matri nulla alia ſuperſit actio, quàm ea, quæ
oritur ex donatione.

Verùm nulla, & penitùs inſubſiſtentia hodie ſunt credita
dotalia Margaritæ, tum quia illa fuit ſimpliciter hæres Pe-
tri viri ſui, & dotis debitoris, Summ. Margaritæ *n.* 3. *& d.
Summ. Actorum. n.* 1. *&* 2. tum etiam quia ab anno 1681. uſque
ad annum 1689. poſſedit bona hæreditaria, & percepit eo- 29
rum fructus, *d. Summ. n* 2. ac propterea vel confuſæ remanſe-
runt actiones uxoris creditricis dotis per aditionem hære-
ditatis viri ſui, Thomat. *dec.* 220. *n.* 5. *& ſeqq.* Rot. coram Pam-
phil. *dec.* 365. *n.* 7. & in Urbanitaten. Salviani 4. Julii 1687. *§.
Prætereà*, coram R. P. D. meo Caprara, aut conſumptæ cen- 30
ſendæ ſunt per perceptionem fructuum rerum hæreditaria-
rum, quarum ipſa remanſit debitrix in maxima ſumma, quoſ-
que ſuos facere nequibat, dum aderant creditores, quibus
illi reſtituendi erant, nimirùm auctores actorum, qui litem
conteſtati fuerant, Rot. coram Bich. *dec.* 469. *n.* 9. *& dec.* 482. 31
n. 11. coram Celſ. *dec* 350. *n.* 10. *& ſeqq.* coram Cerr. *dec.* 167. *n.* 12.
& in Romana cenſus 26. Januarii 1688. §. *Concurſo itaque*, 5. Ju-
lii eiuſdem anni *§. penultim.* coram Reverendiſſio Hervault
Archiepiſcopo Turonen.

Exceptio denique, qua dicebatur Margaritam fructus
perceptos conſumpſiſſe bona fide abſque eo, quòd ex illis fa-
cta fuerit locupletior, ideòque cogendam non eſſe ad eorum- 32
dem reſtitutionem, nullius certè eſt momenti, quia omnis
bona fides excluſa penitùs fuerat per litis conteſtationem à
Scipione de Seguinis factam Petro, juxta gloſſ. *fin. in c. ſignifi.
caverant* 39. *de teſtib.* Balducc. *ad Roman. obſervat. ad conſil.* 50. *n.*
68. *& ſeqq.* Palm. *allegat.* 214 *n.* 32. Rot. cor. Buratt. *dec.* 7014.
in fine, mala autem fides ex litis conteſtatione inducta in Pe-
tro tranſivit in Margaritam eius hæredem univerſalem, quæ
proindè fructus ſuos facere nequivit, ut omiſſis generali-
bus in terminis docent Gratian. *diſcept for. c.* 432. *n.* 8. Adden. 33
ad Buratt. *dec* 843. *n.* 7. Rot. coram Coccin. *dec.* 1453. *n.* 7. *confir-
mat. dec.* 1793. *ſub n.* 2. & coram Royas *deciſ.* 365. *à numer.*
13. *ad* 18.

Et ita utrique parti reſponſum fuit, &c.

R. P. D. DE LA TREMOVILE.

Carpetoracten ſeu Vaſionen. primogenituræ.

Ven. 17. Martii 1703.

ARGUMENTUM.

Mulier hæres viri per ſimplicem hæreditatis aditionem iu-
ra dotalia confundit, & ex perceptione fructuum hæredi-
tariorum ea conſumpſiſſe cenſetur, ſi illos mala fide per-
ceperit. Obligationes minorum deſtitutæ ſolemnitati-
bus conſtitutionis Ægidianæ, nullæ ſunt, & invalidæ.

SUM-

SUMMARIUM.

1 *Mulier hæres viri per ſimplicem hæreditatis aditionem
confundit ſua jure dotalia, nec detrahere poteſt, diſtin-
gue, ut n.* 2.
3 *Fructus mala fide percepti à poſſeſſore reſtituendi ſunt.*
4 *Mulier ſimplex hæres viri per perceptionem fructuum hæredita-
riorum cenſetur jura dotalia comſumpſiſſe, ſi illos mala fide
percepit.*
5 *Lis contra virum intentata deveniſſe cenſetur ad notitiam uxo-
ris cum eo cohabitantis.*
6 *Mala fides auctoris tranſit in hæredem univerſalem.*
7 *At operatur, ut hæres ad reſtitutionem perceptorum fructuum
teneatur, licèt bona fide poſſederit.*
8 *Maximè ſi agatur de illis in proprium creditum imputandis.*
9 *Executio rei judicatæ per tres conformes obtenta, impediri non
poteſt, niſi prævia in integrum reſtitutione illius revocatio
obtenta ſit.*
10 *Bona donata tranſeunt in dominium donatarii, & de eius pa-
trimonio efficiuntur.*
11 *Reſervatio annuæ præſtationis ex bonis donatis conſequenda in-
ducit hypothecam ſuper eis.*
12 *Creditores defuncti, licèt careant hypotheca, præferuntur credi-
toribus hæredis etiam hypothecariis.*
13 *Creditor hæredis concurrere nequit cum creditoribus defuncti.*
14 *Obligatio minoris deſtituta ſolemnitatibus Ægydianæ conſtitu-
tionis nulla eſt.*
15 *Conſtitutio Ægydiana in comitatu Venayſſino ſervanda eſt.*
16 *Legatarius concurrere nequit cum creditoribus defuncti.*
17 *Legata debentur ſuper eo, quod reliquum eſt deducto ære
alieno.*

DECISIO XII.

Domini cenſuerunt pecunias retrahendas ex delibera-
tione bonorum Petri, & Spiritus Joſephi de Pellet-
tier conſignandas eſſe Iſabellæ de Luc. excluſis Margarita
de Hartaud, Antonio Barbier, & Monaſterio Sanctæ Ur-
ſulæ Civitatis Carpentoracten. ex perſonis ſororum Claræ
Seraphicæ, & Mariannæ de Pellettier, earumdem pecu-
niarum conſignationem prætendentibus.

Creditum enim Iſabellæ reſultat ex eo, quòd ipſa eſt ceſ-
ſionaria Marci Antonii de Roman. hæredis Lucretiæ de Se-
guinis, vocatæ ad primogenituram ab Henrico Seniore de
Roviliaſc, ordinatam ſuper Caſtro Albaruſſi, ad quam per
rem judicatam dicta Lucretia obtinuerat immiſſionem cum
condemnatione hereditariis Petri, & Spiritus Joſephi ad
reſtitutionem fructuum perceptorum à die motæ litis, ab
anno nempè, 1669. uſque ad annum 1699. quo eadem fuit
terminata; qui fructus vigore rei judicatæ, debiti quoad
ſubſtantiam, per rem pariter judicatam liquidati fuerunt
in certa quantitate, ideòque tam in genere, quàm in ſub-
ſtantia certum eſt creditum Iſabellæ, nullaque exceptio-
ne reiici poteſt.

Contra autem credita Margaritæ de Hartaud, Antonii
Barbier, & Monaſterii S. Urſulæ, vel non ſubſiſtunt
ſive talia non ſunt, ut concurrere poſſint cùm illo
Iſabellæ.

Porrò inſubſiſtens videtur creditum dotis, cujus vigore
Margarita tamquam creditrix anterior, ſeu potior Iſabel-
la, præferri contendit in conſignatione pecuniarum, de
quibus agitur, deſumendo anteriorem hypothecam à capi-
tulis matrimonialibus inter ipſam, & Petrum ejus virum
celebratis uſque ab anno 1664. tum quia Margarita fuit hæ-
res dicti Petri, ideòque prohibetur credita ſua detrahere
ab ejuſdem hæreditate, utpotè extincta vigore confuſionis
vim habentis ſolutionis, juxta firmata in deciſione cauſæ
1 à me edita die 13. Decembris 1700. *§. Verùm nulla*, nihilque
refert Margaritam non fuiſſe hæredem ſimplicem, ſed gra-
vatam onere fideicommiſſi, & conſequenter contra eam
induci nequiviſſe confeſſionem reſultantem ex aditione
hæreditatis Petri viri ſui, etiam non confecto inventario,
quoniam id procedere quidem poſſet, ubi ageretur adver-
ſus fideicommiſſarios, in quorum præjudicium hæc præſum-
pta confuſio locum non habet, ſecus autem quando, prout hic
agitur cum aliis creditoribus defuncti, quibus hæres ſim-
plex tametſi gravatus aliis reſtituere ſolidum, de propria
etiam ſubſtantia præſtare tenetur, juxta magiſtralem di-
2 ſtinctionem Caſtrenſ. *in l. ita tamen.* 27. *§. Si ex Trebelliano n.
2. ff. ad Trebell.* Cyriac. *controv.* 5. *n.* 93. Rot. cor. Celſ. *dec.* 1. *à nu.
4. & ſeqq.* coram Dunozett. Jun. *dec.* 721. *n.* 4. *&* 5. *in recent. dec.*
39. *n.* 6. *p.* 6. *dec.* 58. *à n.* 2. *& ſeqq. p.* 10. *dec.* 259. *n.* 13. *p.* 13.

& in Romana fideicommiſſi de Mathiettis, 29. Aprilis
anni præteriti, *§. Hucuſque igitur.* coram R. P. D. meo
Anſaldo.

Tum etiam quia credita dotalia Margaritæ prorsùs con-
ſumpta remanſerunt per perceptionem fructuum rerum hæ-
reditariarum; poſtquam enim ob dictam litem motam uſ-
que ab anno 1669. Petrus poſſeſſor primogenituræ ordinatæ
ſuper Caſtro Albaruſſi conſtitutus fuerat in mala fide, quæ 3
eſt radix, undè oritur obligatio reſtituendi fructus *l. in inter-
dictis* 3. *ff. de interdict. l. ſed etſi, l.* 28. *§. ſi ante litem, ff. de petit.
hæred. l. nemo* 10. *C. de acquir. poſſ.* & in hac cauſa firmavit Ro-
ta die 22. Aprilis 1695. *§. licet enim*, coram R. P. D. meo Mu-
to, & 16. Januarii 1696. *§. generalis namque* coram R. P. D.
meo Caprara; idem moriens anno 1681. hæredem univerſa-
lem ſcripſit Margaritam, quæ cum univerſa viri hæredita-
te poſſedit, & retinuit etiam dictum Caſtrum, percipien-
do fructus liquidatos in executionem judicati noſtri Tribu-
nalis in ſcutis 1100. annuis, uſque ad annum 1689. quo præ-
ventiva reſtitutione viri hæreditatem dimiſit Spiritui Joſe-
pho filio, occaſione matrimonii ab eo cum Iſabella contractis
cùm autem Margarita ob malam fidem illos ſuos facere pro-
hiberetur, nam aderant creditores, vocati ſcilicet ad primo-
genituram, qui litem moverant, & quibus illi reſtituendi
erant, indè promanant, quòd jura omnia dotalia ejuſdem 4
extincta dici debeant dictis fructibus longè dictorum jurium
valorem excedentibus, ut pariter firmatum fuit in dicta mea
deciſione edita 13. Decembris 1700. loco mox citato.

Nec ſubſiſtit, quòd Margarita fructus perceptos conſum-
pſerit bona fide, ex quo lis ſuper dicto Caſtro mota non fue-
rat, dum ab illa poſſidebatur, ſed duodecim circiter annis
ante, tempore quo vivebat Petrus ejus vir, prætereàque an-
tequam ipſa poſſideret, eadem intermiſſa reaſſumpta fuerat
anno 1694. & ſic poſt dimiſſam poſſeſſionem favore filii; quia
præterquam quòd res eſt non cum hærede prorsùs extraneo,
qui probabili ulla ratione litem motam adverſus auctorem
ſuum ignorare potuerit, ſed agitur de lite quinque annis poſt
contractum matrimonium cum Margarita contra Petrum
ejus virum intentata, & quidem non ſuper re exigua, ſed
ſuper feudo, quod conſtituebat nobiliorem, & majorem par-
tem patrimonii dicti ejus viri, ideòque ſcientia hujus litis
inducta in eodem Petro Margaritæ ejus viro in ſimul coha- 5
bitanti communicata dicenda eſt per ea quæ tradit Barry *de
ſucceſſ. lib.* 8. *tit.* 3. *n.* 62. Menoch. *conſ.* 707. *n.* 19. cum aliis addu-
ctis per Rotam coram Bich. *dec.* 469. *n.* 3. ceſſat difficultas ex 6
eo, quòd dicta Margarita fuit hæres univerſalis ejuſdem Pe-
tri; ſcientia autem, & mala fides defuncti tranſit in hære-
dem univerſi juris, qui propterea tenetur, & cogi debet ad
reſtituendos omnes fructus, licèt bona fide poſſederit, ut
præter adductos in dicta mea deciſione *§. final.* firmant Cy- 7
riac. *controv.* 331. *n.* 14. Palm. Nep. *alleg.* 214. *n.* 32. *& ſeqq.* Rota
poſt Poſt. *de ſubbhaſtat. dec.* 71. *n.* 15. & in Romana, ſeu Farſen.
reintegrationis ſuper fructibus 2. Decembris anni præteriti,
§. idem etiam coram me.

Eòque certiùs id procedit in caſu noſtro, quia non agitur
de reſtituendis fructibus ad favorem extraneorum credito-
rum, ſed de illis imputandis in proprium creditum Marga- 8
ritæ, quæ ſicuti certò ſciebat illud adeſſe, ita etiam fructuum
imputationem in extinctionem ejuſdem evitare nequit, ad
Rot. coram Bichio *d. dec.* 469. *n.* 9. & noviſſimè firmatum fuit
in Romana cenſus die 13. Menſis currentis coram me.

Urget etiam, quòd Margarita jam tres ſententias confor-
mes, & rem judicatam, nominatim condemnata reperitur 9
ad dd. fructuum reſtitutionem, proindèque non poteſt
prætextu bonæ fidei illam effugere, & antequam prævia
in integrum reſtitutione eamdem rem judicatam revoca-
ri obtinuerit.

Abſque eo quòd relevet, quòd mandatum vigore rei judi-
catæ pro fructuum reſtitutione relaxatum & expeditum
ſolùm fuerit contra bona hæreditaria Petri, & Spiritus
Joſephi, quoniam hoc non impedit, quominùs etiam con-
tra Margaritam æquè condemnatam mandatum expediri
poſſit, neque ex tali mandato præjudicatum remanet dictæ
rei judicatæ.

Quibus omnibus additur, quòd uſque ab anno 1689.
Margarita intuitu matrimonii præventivè reſtituit Petri
hæreditatem Spiritui Joſepho filio, eique liberè donavit
donatione inter vivos omnia bona ſua, iura & actiones præ-
ſentia, & futura, nedum ſibi ſpectantia iure hæreditario
dicti Petri, ſed etiam nomine proprio, qualia erant cre-
dita, & iura dotalia, quæ proindè amplius allegare ne-
quit, quia perempta fuere ſtatim, ac per ſupradictam do-
nationem factam favore filii ſui pleno illorum dominio in 10

translata, & de ejuſdem patrimonio effecta fuere, ut plu.
ribus comprobat. *d. mea deciſ.*, *§. atque illi*.
Cum itaque confuſa, extincta, ſeu novata remanſerint
quæcumque jura dotalia Margaritæ, fruſtrà potiorem illa
habere dicebatur hypothecam pro quibuſdam annuis prę́ſta-
tionibus, & certa pecuniæ quantitate ſibi reſervatis in ſupra
memorata donatione facta filio ſuo, quoniam reſervatio iſta
11 facere quidem potuit Margaritam creditricem hypotheca-
riam donatarii, numquam verò hæreditatis Petri viri de
qua agitur; undè cum Iſabella ſit creditrix d. hæreditatis,
præferenda venit eidem Margaritæ creditrici, tametſi hy-
pothecariæ Joſephi Spiritus ejus filii, ex regula, quòd cre-
ditores defuncti, tametſi careant hypotheca in ejus bonis
vigore ſeparationis, præferuntur omnibus creditoribus hę-
redis etiam hypothecarii, ad text. *in l. prima, & l. quoties, ff.
de ſeparat.* Bald. *in l. prima in fin. C. de bon. auct. jud. poſſid.* Rota co-
12 ram Dun. Jun. *dec. 721. n. 11. & 12.* coram Emerix Senior. *deciſ.
114. n. 10. & 11.* cum aliis adductis in Ferrar. ſeu Anconitana
fideicommiſſi ſuper ſequeſtro 5. Junii anni præteriti, *§. eoque
faciliùs*, coram R. P. D. meo Anſaldo.
Qua ratione etiam repellendus videbatur Antonius Bar-
bier creditor duorum cenſuum, unius ſcilicet in ſorte libr.
13 2000. & alterius in ſorte libr. 1320. impoſitorum uſque ab an.
1690. à Spiritu Joſepho; nam hìc uti creditor hæredis con-
currere nequit cum creditoribus defuncti; cujus tota hære-
ditas obligata reperiebatur pro fructibus uſque ad finem litis
reſtituendi Iſabellæ.
Præterea animadvertebatur, quòd tempore conſtitutio-
nis eorumdem cenſuum tam Iſabella, quæ etiam pro illis ſe
in ſolidum obligavit, quàm Spiritus Joſeph ejus vir minori-
tatem non exceſſerant, quo fit, ut illorum obligatio nulla-
14 tenùs ſubſtineri poſſit, utpotè quæ careat ſolemnitatibus ab
Ægydiana conſtitutione requiſitis, quas etiam in Provin-
15 cia Avenionenſi ſervandas eſſe, dixit R. P. D. Maſſerius in
ſua praxi Legat. Aven. & Æmil. *lib. 1. c. 35. n. 73.* & firmavit Ro-
ta penes Tondut. *quæſt. civil. cap. 188. n. 2.* & coram Royas *deciſ.
372. num. 1.*
Et denique dicebatur, quòd, utcumque res ſe habeat,
cùm Antonius adhuc ſibi relaxari non obtinuerit manda-
tum contra Spiritum Ioſephum, neutiquam agere poſſe vi-
detur pro conſignatione pecuniarum, quę ſupponit credi-
tum certum, & conſequenter etiam neque concurrere cum
Iſabella, quę habet creditum per rem judicatam undequa-
que comprobatum.
16 Expediti à creditis Margaritę, & Antonii progredientes
DD. ad diſcuſſionem alteriùs crediti Monaſterii Sanctę Ur-
ſulæ ex perſonis ſororum Claræ Seraphicæ, & Mariannæ,
quod attinet ad dotem ſororis Claræ Seraphicæ; nulla de ea
habenda ratio viſa eſt, quia jam apparet ſoluta, ex documen-
tis datis in ſumm. additionali Iſabellæ, *n. 3.*
Quo verò ad dotem ſororis Mariannæ, præterquàm quòd
illa conſtituta reperitur in ſcutis 800. dumtaxat, dum pro
aliis ſcut. 100. de proprio ſe obligavit ultra dotem Margari-
17 tà mater, quorum propterea hypotheca exerceri non poteſt
ſuper bonis hæreditariis Petri de quibus agitur, quamquam
Monaſterium pro dictis ſcut. 800. nullum habebat manda-
tum, prętereàque agatur de legato dotis facto in teſtamen-
to, cum quo obiit Petrus anno 1681. & ſic poſt contractum
debitum reſtituendi fructus, ideòque concurrere nequeat
cum creditoribus dicti Petri, cùm legata debeantur ſuper
eo, quod reliquum eſt deducto ęre alieno, ut in ſpecie de
legato dotis firmavit Rota in Farfen. juris offerendi 30. Ja-
nuarii proximè præteriti, § *Sed præmiſſa*, coram R. D. P. meo
Priolo; nihilominùs eidem Monaſterio conſuli poſſe DD.
viſum fuit per cautionem quoad dictam dotem pręſtandam
per Iſabellam, prout de jure &c.
Et ita partibus acriter informantibus reſponſum fuit &c.

R. P. D. DE LA TREMOVILE

Carpetoracten ſeu Vaſionen. primogeniturę.

Lunæ 19. Novembris 1703.

ARGUMENTUM.

[illegible]c deciſio eſt confirmatoria duarum præcedentium, nec
altero eget argumento.

SUMMARIUM.

1 R*Es iudicata facit de albo nigrum.*
2 *Mulier viri hæres per ſimplicem hæreditatis aditionem
jura dotalia confundit.*
3 *Mulier à viro hæres gravata deducit ſua jura dotalia reſpectu
fideicommiſſarii.*
4 *Fallit reſpectu creditorum.*
5 *Reſtitutio in integrum adverſus aditam inconſultò hæredita-
tem, reponit hæredem in gradu, quo erat, antequam adiviſſet.*
6 *Reſtitutio in integrum competit mulieri læſæ adverſùs aditam
inconſulto hæreditatem.*
7 *Reſtitutio in integrum principaliter petita requirit commiſſionem
Principis, ac plura alia requiſita.*
8 *Petitio reſtitutionis in integrum impedire nequit conſummatio-
nem executionis cœptæ.*
9 *Reſtitutio in integrum incidenter petita nullas requirit ſolem-
nitates.*
10 *Et ſtante læſione tribui ſolet, etiamſi expiraverit tempus qua-
drienii ad illam implorandam præſcripti.*
11 *Aditio hæreditatis à muliere facta ſine ſolemnitatibus nulla
eſt.*
12 *Læſio eſt mater reſtitutionis in integrum.*
13 *Exceptio læſionis altiorem indaginem requirentis judicium exe-
cutivum impedire nequit, & n. 16.*
14 *Aditio hæreditatis à muliere ſine ſolemnitatibus facta ſuſtine-
tur, ſi nullum adſit ſtatutum, ſimilem quaſi contractum ir-
ritans.*
15 *Reſtitutio in integrum non competit mulieribus non læſis.*
17 *Mala fides auctoris tranſit in hæredem univerſalem.*
18 *Pecunia per cautionem præſtitam cenſetur extare, & dicitur
non ſoluta.*
19 *Debitor legando nequit præjudicium inferre creditoribus.*
20 *Legata intelliguntur ære alieno ſemper deducto.*
21 *Legitima dicitur quota bonorum, non hæreditatis.*
22 *Stante patrimoniorum diverſitate intrat beneficium ſeparatio-
nis bonorum.*
23 *Conſtitutio Ægydiana à ſummis Pontificibus ad univerſum ſta-
tum Eccleſiaſticum extenſa eſt.*
24 *Illius inobſervantia nullos, & irritos reddit contractus mulie-
rum & minorum.*
25 *Ægydiana conſtitutio in ſtatu Avenionenſi ſervanda eſt.*
26 *Creditores hypothecarii præferuntur creditis perſonalibus, etsi
anterioribus.*
27 *Rota non ſolet per inutilia vagari.*

DECISIO XIII.

MAndatum de conſignando, quod tribunal cenſuerat
eſſe relaxandum favore Iſabellæ, pręvia deciſione die
27. Martii 1702. coram R.P.D. meo de la Tremoville edita,
ex diverſis ſenſim infringere conabantur hodie Margarita
conjux Petri debitoris, necnon Monaſterium Sanctę Urſu-
lę ex perſona Marię Annę filię ipſius Margaritę, ac denique
Antonius creditor ex cauſa duorum cenſuum Spiritus Jo-
ſephi pariformiter filii tam Patri, quàm Margaritę; ſed in
præſenti diſcuſſione coruſcavit adeò limpida intentio Iſa-
bellę, & reſpectivè adeò turbidę viſę ſunt ac ſuboſcurę prę-
tenſiones oppugnantium, ut DD. non putarint abſcedi poſſe
à præterito judicato, reſcribentes *Rotale mandantum eſſe exe-
quendum.*
Etquidem validioribus munimentis inniti nequibat cre-
ditum Iſabellę, dum promanabat à re iudicata liquidante
fructus debitos à Petro inſimul, & Margarita ratione malę
fidei enaſcentis à conteſtatione litis in ſumma ſcut. 29700.
cum tanta vis exiſtat eiuſdem rei iudicatę, ut iura noſtra &
Doctores ad illius exaltationem, & incontrovertibilem fir-
mitatem tranſeant uſque ad media prodigia, & incompoſſi-
bilia, videlicet quòd ea habenda taliter veniat pro veritate, 1
ut quatenùs opus ſit, efficiat de albo nigrum, & ſupra cona-
tum Mathematicorum aptet quadrata rotundis, uti dicunt
Ciarlin. *contr. for. lib. 2. conſ. 135. n. 7.* Scacc. *de ſent. & re judic. gl.
14. quæſt. 2. ſub n. 7.* Fontanell. *dec. 147.* cum aliis, in Romana
fideicommiſſi 17. Junii 1701. *§. cum igitur, coram me.*
Stabilita igitur huiuſmodi baſe, & è conſpectu ad truti-
nam expendendo ſingula credita, quę mordicùs obiicie-
bantur ab eiſdem oppugnantibus: Quatenùs attinebat ad
illud Margaritæ conſiſtens in eiuſdem iuribus dotalibus,
obſtitit fataliſſima replicatio, nimirùm, quod cum ipſa
fuiſſet hęres inſcripta à Petro marito, & deinceps in illius
hęreditate ſeſe ſimpliciter immiſcuiſſet, ex eò quòd hęres
cum defuncto ſit una eademque perſona, abſolutè ſubſe-
quitur, quòd ne detur contra omnia principia incompati-
bilis actio, & paſſio in eodem ſubiecto ſuperinducta, re-
manſerit omnimoda actionum confuſio impeditiva cuiuſli-
bet actionis circa bona defuncti debitoris atque inſimul au- 2
ctoris eiuſdem adeuntis, ad communiter pręnotata per text.
in l. Stychum 96. §. aditio, ff. de ſolut. & liberat. Modern. Lucen.
conſult. 36. n. 1. Rot. coram Peutinger. *dec. 479. n. 7. & ſeq.* coram
Cerr. *deciſ. 77. n. 3. in rec. deciſ. 280. num. 10. par. 18.* & in Fanen.
im-

immiſſionis 14. Maii 1696. §. *quod autem*, coram R.P.D. meo
Molines Decano.
Nullatenùs reſiſtente reflexione, quòd eadem Margarita
non fuerit à Petro hæres liberè inſcripta, ſed gravata favo-
re Spiritus Joſephi communis filii cum Petro debitore; licèt
enim regulariter hæres gravatus purè adiens hæreditatem,
per hanc aditionem obnoxiam reſtitutioni, ſicque reſolubi-
lem, non confundat perpetuò ſuas actiones, ſed durante
dumtaxat impedimento tituli hæreditarii adhuc non reſo-
luti per ipſam reſtitutionem; ideòque ſecuta eadem reſtitu-
3 tione reintegretur in priſtina iura creditoris, ope ſaltem re-
tentionis, juxta notata per Bald. *in l. debitori, C. de pact.* A-
lexand. *in l. ita tamen 27. §. ſi ex Trebelliano, ff. ad trebell.* quos
reſpectivè ſequuntur Pereg. *de fideic. art. 35. nu. 21. §. non obſtat.
verſ. non obſtat denique*, Gratian. *diſcep. 202. n. 16. & ſeq.* Carol.
Ant. de Luca *de confuſ. jur. cap. 6. n. 39. & ſeq. & cap. 17. n. 61.*
Id tamen optimè ſibi locum feciſſet, quoties verſata fuiſ-
ſet contentio confuſionis actionum inter Margaritam gra-
vatam, ejuſve hæredes, & Spiritus Joſephum illius filium,
ac inſimul ſubſtitutum ſeu fideicommiſſarium, qui ſanè ca-
ſus minimè evenerat. Verùm concluſio hæc ſeu diſcurſus
neutiquam congruebat erga creditores Petri Teſtatoris,
quorum ſanè reſpectu ſtatim ac hęres negligit convolare ad
præſidium juris ſtatuit in iure noviſſimo authenticorum,
mediante legitima confectione inventarii, ſive proprias A-
ctiones confuderit, ſive non, tenetur etiam de proprio ſa-
4 tisfacere creditoribus defuncti, quin etiam legatariis, ſeu
fideicommiſſariis particularibus, *uti in d. text. Authen. §. hinc
nobis, verſ. ſi verò non fecerit, de hæred. & falcid. ibi licèt men-
ſuram hæreditatis tranſcendat legatorum datio*, quemadmodum
præter allegatos in deciſione hujus cauſæ, diei 27. Martii
1702. *§. porrò*, cor. R.P.D. de la Tremoville, egregiè etiam di-
ſtinx erunt inter unum caſum & alterum, Card. de Luca *de
credit. diſc. 36. n. 22.* Carol. Ant de Luca *de pluralit. homin. leg.
cap. 6. n. 8.* Vinc. de Franch. *dec. 39. n. 4. & ſeq.* Rot. *dec. 373. nu.
40. & ſeq. part 9. rec.* & in ſpecie idem Carol. Ant. de Luca *d.
tract. de pluralit. homin. legal. cap. 102. n. 6. & per tot.*
Sentiebant Margaritæ defenſores amaritudinem replica-
tionis, proindèque contendebant exuere paludamentum
hæreditarium, implorando nomine ipſius Margaritæ illud
beneficium, cum quo benignè lex quandoque ſuccurit ani-
mo nimis propero, ſive inconſulto adeuntibus hæreditatem,
impartiendo videlicet beneficium reſtitutionis in integrum
per quam hæres reponitur in gradu, ac ſi nunquam hæredi-
5 tatem adiviſſet, ut tradit Ridolphin. *in praxi iudic. part. 1. cap.
9. n. 186. 189. et ſeqq. n. 196.* Rot. *dec. 82. part. 9. et dec. 381. n. 3. et
4. part. 13. rec.* & in Romana reſtitutionis in integrùm, 23. Iu-
nii 1698. *in princ.* coram R.P. D. meo Caprara, inter recol-
lect. per Modern. Palm. *dec. 269.*
Atque potens auxilium hujus reſtitutionis præſtolari vide-
batur qualitas muliebris, qua Margarita laborabat; ratio-
ne ſiquidem imbecillitatis ejuſdem ſexus, comperta hodie
6 læſione, erat illi ſuccurendum præcipuè ad finem retinen-
di jura dotalia, ſicuti poſt Odd. *de reſtit. in integr. quæſt. 10. art.
6. n. 27. & ſeqq. & n. 34. et ſeq.* Ridolph. *in prax. judic. par. 1. c. 13. n.
439.* Cenſal. ad Peregr. *de fideicomm. art. 35. §. ſexto obſerv. et ſeq.*
Potiſſimè cum ex præmiſſa ratione retinendi propria cre-
dita dotalia ſuper bonis Petri mariti Teſtatoris, non invo-
caverit Margarita beneficium ejuſdem reſtitutionis in inte-
grum principaliter, in quibus utique terminis, cum plura
exigantur requiſita, & ſignanter commiſſio Principis, ſive
ejus ſignaturæ juſtitiæ, ad tradita per eumdem Ridolphin.
in prax. iudic. par. 1. d. cap. 13. n. 421. petitio reſtitutionis in inte-
grum nequit impedire conſummationem mandati de conſi-
gnando jam relaxati, alioſve proceſſus executivos, ſecun-
dum notata per Saluſt. Tiber. *in praxi lib. 2. c. 11. num. 3.* Ridol-
phin. *d. cap. 13. n. 473. et ſeq.* Scacc. *de appellat. q. 19. remed. 2. nu.
110. et ſeq.*
Aſt hujuſmodi reſtitutio efflagitabatur incidenter, ad fi-
nem videlicet evitandi deperditionem præfatorum jurium
dotalium pro diſſolvendis fructibus debitis actori à die mo-
tæ litis; quare cum in hac reſtitutione petita incidenter pro-
cedatur ſummariè & ſine aliqua ſolemnitate, ex firmatis
7 per Veſtr. *in praxi lib. 8. cap. 3. n. 19.* Ridolphin. ubi ſup. *n. 421.*
dum idcircò Margarita parata erat ex munimentis, & do-
cumentis domeſticis incontinenti patefacere lęſionem pluſ-
quam enormiſſimam, non videbatur arcenda à beneficio e-
juſdem reſtitutionis, quæ ſemper in hoc caſu tribuitur,
non obſtante lapſu legitimi temporis, ſive quadriennii ad
8 illam implorandum, ut in voto edito in celeberrim. Ferra-
rien. fideicommiſſi de Turchis *ſeu deciſ. 90. n. 16.* impreſſ. a-
pud Card. de Luca *de fideicomm. et ind. deciſ. 269. numer. 8.* pe-

nes Modern. Palm. maximè cum ageretur, ut diximus de
muliere, quæ ſine ullis ſolemnitatibus adiverat mariti hæ-
reditatem, & ideò nulliter, ut affirmat Io. Franc. à Ponte
conſ. 33. n. 3. lib. 1. Altograd. iun. *contr. 14. n. 2. et ſeq. tom. 1.* Moder.
Aſculan. ad ſtatut. Urb. *annot. 44. n. 404. et ſeq.* Rot. *dec. 8. n. 31.*
poſt Cardin. Albit. *de inconſtan. in indic.*
Cęterum neque hæc ſubalterna excuſatio potuit intelle-
ctum dominorum captivare; quoniam iam in parte conſide-
rabili, fructus, de quibus agebatur, ipſamet Margarita in
præiudicium Iſabellę mediatè repręſentantis perſonam fi-
deicommiſſariorum, perceperat atque conſumpſerat poſt
motam litem cum mala fide, quæ excludit illam ſimplici 10
tatem & læſionem quę mater eſt reſtitutionis in integrum,
& de reliquo ſatis non erat, ſive incidenter, ſive principa-
liter allegare eamdem lęſionem, quoties hic & nunc, in iu-
dicio ad pręſens, ſive poſt mandatum iam relaxatum, ef-
fecto executivo, nullibi oſtendebatur incontinenti ſtatus
hęreditarius, ac quid & quantum fuerit in Margaritam ab
adita hæreditate ſuſceptum & transfuſum; undè quidquid
dicendum fuiſſet, quando de ipſa lęſione illicò doctum ex-
titiſſet, profectò cum ſaltem inſpectio huius figuratæ lęſio-
nis altiorem expoſceret indaginem, nequibat illa in ſimili,
bus circumſtantiis iudicii effecti executivi exaudiri, prę,
cipuè poſt lapſum temporis adeò diuturni, ut benè poſt Me.
noch. *de adip. remed. 3. n. 180. verſ. et in hoc iudicio*, reſpondit Rot.
cor. Dunoz. Iun. *dec. 645. n. 25. et 26.* & co. Emerix Iun. *dec. 673.
numer. 7.*
Aditio verò hęreditatis facta per Margaritam, quę ra-
tione ſexus muliebris ſerotinè proclamabatur tamquam nul. 14
la per defectum ſolemnitatum, pariformiter apparebat ſuf-
ficientiſſimè vindicata à non demoſtrata aliqua ſanctione
ſtatutaria quoad mulieres irritante ſimilem quaſi contra-
ctum, & in omnem caſum ſemper eadem obſiſtebat diffi- 15
cultas, quia cum jura non ſuccurrant mulieribus non lęſis,
ac potiùs cum aliena jactura lucrifacientibus, ſicut latè de-
moſtratum fuit in Romana prætenſę nullitatis contractus,
20. Iunii 1698. *§. aliud verò cum ſeq. et* 16. Februarii 1699. *§. ma-
giſque coram me*, 18. Iunii 1700. *§. cæteris*, coram R.P.D. meo
Scotto.
Hinc præſupponente lege opulentiam hæreditatis, ubi re-
plicetur illam extitiſſe damnoſam, hæc ipſa replicatio par-
turiebat involucrum & inſpectionem minimè admittendam 16
in hodierno proceſſu executivo, ex his quæ in ſpecie mino-
ris, & hæredis tradidit Rot. *dec. 1358. n. 20. et 21* cor. Coccin.
Et ob id minimè oſtenſa oculari firmatione ſtatus hęredi-
tarii, ac reſultantia læſionis, ſuperfluum efficiebatur elide.
re prætenſionem, quæ adverſus ſupra ponderata circa per-
ceptionem & conſumptionem fructuum factam à Margarita,
per eoſdem informantes illius nomine excitabatur, nempè
quòd de tempore huius perceptionis nulla lis inductiva ma-
læ fidei vigeret cum Margarita: quia ſemper inconcuſſum
reſtabat fundamentum tituli hæreditarii non elidibilis, niſi
per effectivam redditionem rationis, & nihilominùs certè
quòd per anteà lis aliqua cum Margarita incaleſcebat, dum
ea noſcebatur finaliſſimè condemnata ad fructuum reſtitu-
tionem, & quatenùs opus fuiſſet, mala fides inhibita Petro
ejus marito, & auctori, in illam utpotè hæredem tranſie.
rat, quidquid enim ſit ad aliquos effectus, certè ad hodier-
num, ne hæreditas vel hæres ſit in lucro fructuum in debito-
rum, mala fides impreſſa in auctore extenditur ad quemli-
bet univerſalem ſucceſſorem, veluti non ignarum iuris eiuſ-
dem auctoris, prout ex Gratian. *diſcept. cap. 422. n. 8.* Cyriac.
controv. 331. n. 14. aliiſque, ut dictum fuit in deciſionibus hu-
jus cauſæ diei 13. Decembris 1700. *§. fin.* & diei 17. Martii
1702. *§. nec ſubſiſtit*, coram R.P.D. meo de la Tremoville;
quibus addi poſſunt Barto. *n. l. ex diverſo n. 12. ff. de rei vendicat.*
Ruin. *conſ. 50. in fin. lib. 1.* Soccin. Iun. *conſ. 182. à num. 27. et ſeq.
vol. 2.* Afflict. *dec. 240. n. 3.*
Pro complemento tandem ſive pro maiori pręmiſſorum
corroboratione addebatur, quòd cum fuiſſet Iſabellę de-
creta conſignatio ſub aſſerta formula concurſus, *præſtita ni-
mirùm cautione de reſtituendo pecunias recipiendas creditoribus an-
terioribus et potioribus hæreditatis*; idcircò ſi poſtquam obten-
ta reſtitutione in integrum, & exuta veſte hęreditaria,
aliquod dotale creditum manſiſſet apud Margaritam, pote-
rat ea non impediendo de pręſenti proceſſum executivum,
iura ſua opportuniùs ſubindè promovere contra cautionem,
qua ſtante dicitur quodammodò pecunia non ſoluta, & ex-
tare in banco judicis, teſte Paulo de Caſtr. *conſ. 286. in princ.
lib. 1.* Molin. *de pignor. & hypothec. lib. 4. tit. 1. q. 34. nu. 4.* Rota in
Romana cenſus 20. Aprilis proximè præteriti, *§. ſecundo for-
tiùs coram me.*

Detruſa Margarita d'Hartaud, facilè fuit eliminare ſecun-
dum contradictorem, ſive penitùs atterere prætenſionem
Monaſterii Sanctæ Urſulæ concurrere ſatagentis pro elee-
moſina ſive dote legata ſcutor. 800. Annæ Mariæ profeſſæ in
eodem Monaſterio, unà cùm acceſſionibus ejuſdem dotis,
quæ deberi videbantur ipſi Monaſterio ex cauſa correſpe-
ctiva alimentorum, quæ idem Monaſterium ſuppeditaverat
præcitatæ Annæ Mariæ; neglecta ſiquidem conſideratione
poſterioritatis ejuſdem legati relicti ſolùm ſub anno 1681.
correſpectivè ad debitum in Petro illius genitore radicatum
longè præcedenter, ab anno videlicèt 1669. in quo lis cau-
ſativa obligationis refundendi fructus exordium ſumpſit,
ſufficit ad exuberantiam reſponſio, quòd in concurſu Iſabel-
lę creditricis declaratę, ut ſupra, per rem judicatam, non
poterat ulla haberi ratio de huiuſmodi vel quocumque alte-
19 ro legato, cum debitor legando nequeat inferre prę̨iudicium
creditoribus, & ob id legata intelligantur, ære alieno ſem.
20 per ſubducto, ut tradunt communiter ſcribentes, *in l. uni-
verſa, C. legat.* Gratian. *diſcept. cap.* 198. *n.* 1. Camarel. *de legat.
lib.* 5. *cauſa* 8. *n.* 2. Rot. coram Cerro *dec.* 41. *nu.* 12. & in ſpecie
eadem Rota in Farfen. iuris offerendi 6. Decemb. 1702. *§.
tertio tandem coram me*. Quin etiam nec ipſa legitima capax
eſt præiudicandi creditoribus, & idcircò dicatur eſſe quota
bonorum, non hęreditatis, ex Surd. *conſ.* 128. *n.* 7. Card. Mant.
21 *de coniect. ult. vol. lib.* 7. *tit.* 8. *n.* 5. Merl. *de legit. lib.* 1. *tit.* 1. *q.* 2. *nu.* 1.
Rot. *poſt eundem dec.* 66. *n.* 3. & coram Cavaler. *dec.* 325. *n.* 2.
Eiuſdem denique levitatis apparuit poſtrema Antonii de
Barbier conflictatio deſumpta ab impoſitione duorum cen-
ſuum paſſivè facta per Spiritum Joſephum filium Petri ſæpiùs
enunciati in ſumma librarum 2000. & reſpectivè 1320. libr.
cum fideiuſſione ipſiuſmet Iſabellę, non ſolum quia diſtin-
guendo patrimonia, quę ſubiecta extiterunt executioni, &
fideiuſſioni initę ab Iſabella liquebat, quòd circa bona deri-
vantia à patrimonio Petri fruſtrà obiectabatur impoſitio pri-
mi cenſus librar. 2000. in quo nequaquam Iſabella fideiuſſe-
rat; ſublata quippè eius peculiari obligatione nequibat An-
tonius aliquam antelationem, ſive concurſum ſibi eblandiri,
dum ſtante prę̨miſſa patrimoniorum diverſitate, tamquam
creditor dumtaxat Spiritus Joſephi impoſitoris, nullibi va-
lebat obicem prę̨bere Iſabellę creditrici ſuper bonis memo-
rati Petri, iuxta illud legale, & æquitativum beneficium
ſeparationis bonorum, de quo plenè Carol. Anton. de Luca
de pluralit. hom. legal. ca. 6. *n.* 1. *& ſeq.* Rota in Romana Cambii
30. Aprilis 1700. *§. in quantum in fin.* & in Ferrarien. ſeu An-
conitan. fideicommiſſi ſuper ſequeſtro 3. Junii 1701. *§. eoque
faciliùs coram me*.
Indiſcriminatim verò ac etiam pro ſubmovendo quolibet
concurſu ſuper bonis quoque Spiritus Joſephi reſpectu ſecun-
di minoris cenſus librar. 1320. ſuper quo Iſabella fidejuſſerat;
placuit iterum DD. reſponſio attributa in deciſione R. P. D.
mei de la Tremoille, ſub die 17. Martii 1702. *ſub §. prętereà*,
videlicèt quod cum tam Spiritus Joſephus quàm Iſabella con-
jux exiſterent de tempore factę impoſitionis minores in ętа-
te, quidquid proindè ad terminos, Authent. *ſacramenta pu-
berum, C. ſi adverſ. vendit. & cap. cum contingat de jure jurand.*
ſuppoſuiſſe videantur, Rota in altera Carpentoracten. bo-
norum coram bon. mem. albergato *dec.* 297. *præcipuè ſub n.* 33.
& 34. *part.* 19. *recent.* adhuc perſpecta celebri conſtitutione ab
23 Ægydio Cardinali Carillo Albernotio, deindèque per SS.
Pontifices Sixt. IV. & Paul. III. ſubextenſa ad univerſum
ſtatum Eccleſiaſticum, vitioſa & nulla reddebatur eadem
impoſitio, ac inſimul fidejuſſio, tamquam non fulcita ſo-
24 lemnitatibus ab eadem conſtitutione præſcriptis in contra-
ctibus minorum; eamdem quippè conſtitutionem fuiſſe, ut
præmiſimus, approbatam atque extenſam ad totam Eccle-
ſiaſticam ditionem, & ſic etiam ad ſtatum Avenionenſem,
jam affirmaverat Rota coram Caputaq. *part.* 1. *d. dec.* 220. *ubi*
25 *ſub n.* 2. ſignanter meminit authenticę, *ſacramenta puberum*,
& coram Royas *dec.* 372.
Comperto igitur, quòd omnia credita, quæ opponebantur
Iſabellæ, redderentur inefficacia vel nulla, DD. non exi-
ſtimarunt deſcendere ad articulum, utrùm etiam præfata
credita in ea parte qua apparebant poſteriora debito Petri
judicialiter contracto per motam litem ſuper reſtitutione
fructuum indebitè perceptorum, & quorum ratione facta
fuerat executio, tam ſuper bonis ejuſdem Petri, quàm Spiri-
26 tus Joſephi illius filii & hæredis, mererentur ampliùs ante
ferri ratione hypothecę quæ ſemper anteponitur creditis
perſonalibus, etſi anterioribus, ad text. *in l. ros, C. qui potior
in pignor. hab.* Altograd. *conſ.* 4. *n.* 14. Gait. *de credit. cap.* 4. *quæſt.*
11. *n.* 1196. *& ſeqq.* Merlin. *de pignor. & hypoth. lib.* 4. *tit.* 1. *quæſt.*
14. *num.* 1. Mantic. *de tacit. & ambig. lib.* 11. *tit.* 22. *n.* 20. Paſchal.
de virib. patr. poteſt. lib. 1. *c.* 8. *n.* 78. *& ſeq.* Surd. *dec.* 56. *n.* 6.
Quoniam niſi conſimiles quęſtiones iuris protendant ad
uberiorem cauſę explanationem, vel aliud laudabile iuriſ-
prudentiæ motivum intercedat, Tribunal non aſſuevit per
inutilia ac ſuperflua divagari, quantumvis fortè probabilior
eſſet, ut ab informantibus pro creditoribus contra Iſabel-
lam exageraretur ſententia negativa cuiuslibet hypothecę,
non minùs ſuper bonis liberis ipſius gravati, ad non diſ-
ſimiles terminos, latè examinatos per Pereg. *de fideic. art.* 45.
n. 49. *verſ. & in propoſito*, Rota in Civitatis Caſtelli bonorum
coram Rondinino, *ſeu dec.* 177. *p.* 19. *rec.* confirmata 19. Ju-
nii 1680. coram eodem, *ſive dec.* 73. *inter recollect.* per Moder.
Aſculan. ad ſtatut. Urb.
Et ita utràque parte informante &c.

R. P. D. SCOTTO.

Avenionen. reſtitutionis dotis.

Lunæ 19. Ianuarii 1705.

ARGUMENTUM.

Bona ſubiecta avito fideicommiſſo remanent affecta non ſo-
lùm pro conſtitutione, & reſtitutione dotis, ſed etiam
pro ſolutione augmenti, ſeu lucri ex pacto reciproco in-
ter coniuges debiti, ac demùm pro fructibus, ſeu interu-
ſuriis dotalibus; nec tenetur mulier agere contra bona
libera, quando ſunt pluribus hypothecis, & litibus
involuta, & intricata.

SUMMARIUM.

1 *Uſuræ debentur viduæ ſuam dotem repetenti à die interpel-
lationis concurrente illius inopia.*
2 *Bona fideicommiſſi aviti remanent affecta, non minùs pro con-
ſtitutione, quàm pro reſtitutione dotis.*
3 *Idemque procedit reſpectu lucri ex pacto reciproco debiti.*
4 *Ac pro fructibus ſeu interuſuriis dotalibus.*
5 *Quando bona libera ſunt pluribus hypothecis, ac litibus invo-
luta, non tenetur mulier ea proſequi pro conſecutione ſuę
dotis.*
6 *Intricatio bonorum probatur ex alienationibus factis per hære-
des, quando tenentur fideicommiſſum reintegrare.*
7 *Item quando hæredes prætendunt bonorum retentionem ob cre-
dita ab eiſdem acquiſita.*
8 *Sola lis inter hæredes, & fideicommiſſarios ſufficit ad hoc, ut
vidua non teneatur excutere bona pro conſecutione ſua dotis.*
9 *Et tunc ſatis eſt conſultum hæredi fideicommiſſario per ceſſionem
jurium faciendam à muliere.*

DECISIO XIV.

PEndente lite in noſtro Tribunali inter Laurentium Serre
uti vocatum ad fideicommiſſum quondam Alexandri
Serre ſenioris, ac P. P. Doctrinę Chriſtianę hęredes quon-
dam Alexandri Serre iunioris ultimò defuncti, Franciſca
de Cohornes vidua relicta dicti Alexandri iunioris iudi-
cium in partibus introduxit, tam ſuper reſtitutione ſuę do-
tis conſtitutę in lib. 1600. quàm etiam pro ſolutione donatio-
nis propter nuptias à D. Alexandro viro eius favore exaratę
in libris 2000. quàm etiam pro interuſuriis dd. Capitalium à
die interpellationis: ſed reaſſumpta coram me huiuſmodi
controverſia, & terminato iam per rem iudicatam favore
Laurentii Serre d. iudicio immiſſionis ad bona fideicommiſ-
ſaria Alexandri Serre ſenioris ad inſtantiam prędictę Fran-
ciſcę, propoſui hodie dubium, *an & pro qua ſumma, & contra
cujus bona ſit relaxandum mandatum*, cui DD. reſponderunt,
*eſſe relaxandum mandatum contra bona fideicommiſſaria facta ceſ-
ſione*.
De credito in genere, pro quo eſset relaxandum manda-
tum, iuxta primam partem dubii non fuit quęſtio inter
ſcribentes, dum tam ſolutio dotis, quàm etiam donatio
librarum 2000. intuitu matrimonii, & quatenùs Franciſca
viro ſupervixerat, reſultabant ex inſtrumento publico,
quod facit probationem probatam, uſurę verò debentur ſal-
tem à die interpellationis ſecutę, ſub die 13. Junii 1702.
concurrente inopia Franciſcę, quę non prę̨ſumitur habe- 1
re niſi ſuam dotem, Card. de Luca *de dot. diſc.* 161. *num.* 72. *&*
73. Leotard. *de uſur. quæſt.* 79. *n.* 51. Theſaur. *deciſ.* 43. *numer.* 5.
Rot. *deciſ.* 383. *num.* 4. *part.* 6. *& deciſ.* 184. *num.* 20. *part.* 19.
recent.

Sed nec dubitarunt DD. quin d. mandatum eſſet rela-
1 xandum contra bona fideicommiſſaria d. Alexandri juxta
ſecundam dubii partem, quia cum agatur de fideicommiſ-
ſo avito, illius bona remanent affecta non minùs pro con-
2 ſtitutione, quàm pro reſtitutione dotis, juxta text. *in auth.
res quæ. C. commun. de leg.* Rot. *deciſ.* 393. *numer.* 1. *parte* 12.
deciſ. 123. *numer.* 26. *part.* 16. & in Hidruntina fideicomiſſ. 4.
Martii 1701. *§.* 3. coram R. P. D. meo Caprara; idemque
3 procedit etiam reſpectu d. donationis lib. 2000. ſeu lucri ex
pacto reciproco debiti, ad text. *in authent. de reſtit. & ea
qua parit, verſ. adierunt*, Peregr. *de fideicom. art.* 42. *numer.* 96.
Ludovic. Bell. *conſ.* 77. *nu.* 4. Rot. coram ſan. mem. Alexand.
VIII. *deciſ.* 83. *nu.* 2. *& plurib. ſeq.* ubi alii concord. ac demum
pro fructibus, ſeu interuſuriis dotalibus, Rot. *deciſ.* 39. *nu.* 2.
4 *part.* 19. *deciſ.* 359. *parit. ſub numer.* 2. *part.* 12. *recent.* & poſt
Merlin. *de pignor. & hypoth. deciſ.* 101. *n.* 6.
Nec obſtat, quòd actio competens mulieri contra bona
fideicommiſſaria pro reſtitutione ſuæ dotis ſit ſubſidiaria,
& ideò inexercibilis, non factis priùs legitimis diligentiis
contra bona libera Alexandri viri & originarii debitoris:
nam cum bona libera, ſi quæ adſunt, ſint pluribus hypothe-
cis & litibus involuta & intricata, non tenetur mulier
5 eadem proſequi pro conſecutione ſuę dotis, cujus cauſa
dicitur favorabilis, nec eſt ſub incertis litibus quærenda,
Card. de Luca *de dot. diſcurſ.* 145. *nu.* 69. Rot. *deciſ.* 39. *n.* 1. *part.*
10. *rec.* in Rom. pecuniaria 17. Junii 4699. *§. vana*, & in
Reatina fideicommiſſ. 7. Martii 1704. *§. etenim probatum,
& §. nec dicatur*, coram Reverendiſſimo D. meo Decano.
Quòd autem D. dicti bona libera in modica quantitate
deſcripta in inventario confecto per P. P. Doctrinæ Chri-
ſtianæ eſſent intricata & aliis hypothecis, affecta, ſtatim
DD. apparuit, tum quia remanent obligata pro reintegra- 6
tione fideicommiſſi ob ingentes alienationes factas ab hęre-
dibus gravatis in ſumma ſcut. 10. millium, & ultra, de
quibus meminit deciſio in Avenionen. fideicommiſſ. ſuper
manuten. 10. Junii 1697. *§. cæterum*, coram Illuſtriſſ. Do-
mino magno Cancellario Mediolani, & 20. Januarii 1700.
§. quo verò, coram R. P. D. meo Muto; tum etiam quia
P. P. Doctrinæ Chriſtianæ hæredes dicti Alexandri debi-
toris prætendunt ſufficientem reddere rationem de dictis
bonis hæreditariis, allegando pro illorum retentione di-
verſa credita ab ipſis acquiſita, & pro majori parte per
Rotam bonificata, ut patet ex altera mea hodierna deci-
ſione Avenionen. fideicommiſſar. ſuper fructibus *per tot.*
quæ ſola lis inter dd. P. P. & Laurentium ſuper iiſdem bo- 7
nis ſatis eſt, ut Franciſca non teneatur illa excutere pro
conſecutione ſuæ dotis, ut dixit Rot. coram Emerix. Jun. 8
deciſ. 1097. *numer.* 10.
Quapropter in his circumſtantiis DD. ſatis conſultum
putarunt hæredi fideicommiſſario per ceſſionem jurium
faciendam à muliere juxta reſcriptum, de quo ſupra,
quam ceſſionem in his terminis laudant Cardin. de 9
Luca. *de dot. diſc.* 145. *numer.* 56. Peregrin. *de fideicom.
art.* 42. *numer.* 18.
Et ita utraque parte informante.